

La revolta dels federalistes 'malcontents'

ENRIC HERNÁNDEZ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 13.01.08

Amplis sectors de la societat catalana es consideren maltractats per Espanya. Una vegada superada l'etapa d'agre conflicte amb Madrid, n'hi ha molts que continuen sintonitzant amb l'orientació política de la nova Administració, però la consideren massa tèbia; se n'esperaven un suport més gran després de la decisiva contribució catalana al canvi de règim. És l'any 1827. La rebel·lió absolutista contra Ferran II, embrió de la insurrecció carlista que tenyiria de sang els següents 50 anys, està a punt d'esclatar. La guerra dels malcontents passarà a la història com la primera confrontació catalana amb un Govern espanyol al qual, teòricament, és afí.

Feliçment, la Catalunya del present no té res a veure amb aquella societat reaccionària que abominava la imparable revolució liberal. Avui és una nació moderna que aspira a arrossegar Espanya no a les catacumbes de l'Antic Règim, sinó a les bondats d'un Estat plural i d'inspiració federal. Però, de la mateixa manera que el Desitjat va decebre amb els seus vaivens l'absolutisme més radical, el federalisme del qual va fer gala Zapatero s'ha anat esvaint a mesura que topava amb el ranci centralisme de l'Espanya real. Miquel Iceta, gat escaldat després del seu pas per la Moncloa, no s'equivoca en el seu diagnòstic: "A Zapatero encara li queda molt de camí per recórrer per ser federalista".

Encara que és el president més receptiu a les demandes de Catalunya, el perd la lleugeresa. No per la seva promesa de recolzar l'Estatut que aprovés el Parlament --ni llavors preveia governar ni entreveia la

complexitat del text que arribaria a les Corts--, sinó sobretot per jugar tàcticament amb temes tan sensibles com el calendari de l'AVE, el túnel de la Sagrera o el traspàs de Rodalies. Terminis incomplerts i adjudicacions demorades que minen el seu crèdit davant els catalans.

Malgrat que les enquestes del 9-M pronostiquin el contrari, el PSC ha pres consciència que, com al conte d'Andersen, molts catalans s'han adonat que l'emperador va despullat. Per aquest motiu, els federalistes, amb Montilla i Hereu al capdavant, són els que s'han erigit en moderns malcontents. La seva revolta ha començat amb la negativa del president a acceptar un pacte vacu sobre Rodalies i amb la carta oberta de l'alcalde, finalment atesa per Zapatero, en què exigeix la immediata adjudicació del túnel de l'AVE.

Amb aquest doble desafiament, el PSC inaugura una nova fase de les relacions entre Catalunya i Espanya. La lleialtat, exigible sempre que sigui recíproca, ja no serveix com a coartada per forçar el Govern català a acceptar pactes lesius per als catalans. "Millor un desacord que un mal acord", sentència Montilla. Un eloqüent avís venint d'algú que fa una virtut de la poca loquacitat.